



JUSTITISMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Dato: 16. marts 2016
Dok.: 1898570

UDKAST TIL TALE

**til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål BB-BD
fra Folketingets Retsudvalg den 17. marts 2016**

Samrådsspørgsmål BB:

”Vil ministeren redegøre for, hvornår han blev gjort opmærksom på, at der var mobiltelefoner blandt de terrorsigtede jf. DRs henvendelser til såvel Politi, Kriminalforsorgen samt presseansvarlige i Justitsministerium i både december og januar?”

Samrådsspørgsmål BC:

”Vil ministeren redegøre for, hvad ministeren konkret gjorde for at forhindre, at de terrorsigtede fortsat havde

adgang til mobiltelefoner og internet, og herunder specifikt redegøre for, hvilke tiltag ministeren tog efter hvert tilfælde af fund af mobiltelefoner hos de sigtede i sagen, henholdsvis den 17. april, den 24. november, den 21. december, natten mellem den 7. og 8. januar, den 12. januar og endelig den mobiltelefon, der ifølge DR skulle være fundet efter samrådet d. 28. januar, jf. artikel "Terroriltalt har igen haft mobiltelefon i fængslet", DR, 1. marts 2016?"

Samrådsspørgsmål BD:

"Vil ministeren redegøre for, hvornår ministeren, i hvert tilfælde af fund af mobiltelefoner hos de sigtede i sagen, henholdsvis den 17. april, den 24. november, den 21. december, natten mellem den 7. og 8. januar, den 12. januar og endelig den mobiltelefon, der ifølge DR skulle være fundet efter samrådet d. 28. januar 2016, rettede henvendelse til de pågældende myndigheder, efter ministeren blev gjort opmærksom på fund af mobiltelefoner af DR, jf. artikel "Terroriltalt har igen haft mobiltelefon i fængslet", DR, 1. marts 2016?"

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Trine Bramsen (S).

Svar:

1. Retsudvalget har stillet tre spørgsmål vedrørende sagen om fund af mobiltelefoner hos de varetægtsfængslede i sagen om terrorangrebet i København.

Som jeg tidligere har oplyst, står det klart, at de pågældende har haft adgang til adskillige mobiltelefoner under varetægtsfængslingen.

Og lad mig indlede dagens samråd med endnu en gang at understrege, at det er uholdbart, at indsatte i fængslerne kan få adgang til mobiltelefoner. Ikke mindst, når der er tale om arrestanter i en så alvorlig sag som denne.

Som justitsminister er det min opfattelse, at vi står i en alvorlig situation.

Der tegner sig et billede af, at der i årevis reelt har været mere eller mindre fri adgang til mobiltelefoner i de danske fængsler og arresthuse. Selv de varetægtsfængslede i sagen om terrorangrebet i København har i meget vidt omfang haft adgang til mobiltelefoner.

Som bekendt modtog jeg en redegørelse fra de involverede, og som jeg også redegjorde for på pressemødet, er min samlede konklusion på den baggrund:

For det første: Kriminalforsorgen har gennem de sidste mange år ikke været i stand at håndhæve det forbud, der gælder mod mobiltelefoner i fængslerne.

Ingen skal være i tvivl: Kriminalforsorgen skal fremover tage markant hårdere fat. Derfor vil jeg også stille nye og klare krav til kriminalforsorgen.

For det andet: Der er et stort stykke arbejde foran os. Hvis vi vil have rigtigt fat om problemet, så kan vi ikke lukke øjnene for virkeligheden.

Og virkeligheden er desværre, at der ikke findes en snuptagsløsning. Det bliver et sejt træk. Det kommer til at kræve initiativer på en række områder.

For det tredje: Der er brug for konkrete initiativer, der virker. Og der er især brug for initiativer, som er målrettet mod varetægtsfængslede i de særligt alvorlige sager, så som terrrorsagen.

Derfor har jeg også – som jeg også redegjorde for i forbindelse med offentliggørelsen af redegørelsen – fremlagt 21 initiativer, som skal styrke indsatsen mod mobiltelefoner.

2. I forhold til de konkrete samrådsspørgsmål har Retsudvalget for det første spurgt, hvornår jeg blev gjort opmærksom på, at der var mobiltelefoner blandt de varetægtsfængslede i terrorsagen i december og januar.

Retsudvalget har også spurgt, hvad jeg konkret har gjort efter de enkelte fund af mobiltelefoner for at forhindre, at de varetægtsfængslede fortsat havde adgang til mobiltelefoner og internet.

Og endelig har Retsudvalget spurgt, hvornår jeg har rettet henvendelse til myndighederne efter de enkelte fund af mobiltelefoner.

Jeg har tidligere været inde på en del af spørgsmålene i forbindelse med min besvarelse af spørgsmål nr. 227 fra Retsudvalget.

For overskuelighedens skyld – og for at undgå alt for mange gentagelser – vil jeg besvare de tre spørgsmål

samlet og så vidt muligt ved en kronologisk gennemgang af forløbet.

3. Forløbet har været således:

Den 21. december rettede Danmarks Radio henvendelse til Justitsministeriet og oplyste, at en af de varetægtsfængslede i terrorsagen tilsyneladende havde været aktiv på de sociale medier.

Justitsministeriet orienterede samme dag Direktoratet for Kriminalforsorgen om henvendelsen.

Senere på dagen oplyste kriminalforsorgen, at der var foretaget en visitation i arresten, men at der ikke var fundet nogen mobiltelefon hos den pågældende.

I den forbindelse blev jeg orienteret om både Danmarks Radios henvendelse og resultatet af kriminalforsorgens visitation i arresten.

Det var første gang, jeg blev orienteret om sagen.

Den 6. januar oplyste Danmarks Radio til Justitsministeriet, at den samme arrestant tilsyneladende var aktiv på de sociale medier igen.

Justitsministeriet orienterede samme dag kriminalforsorgen om henvendelsen.

Jeg blev orienteret om sagen i anledning af henvendelsen fra Danmarks Radio.

Den 7. januar anmodede ministeriet kriminalforsorgen om at undersøge sagen, ligesom jeg tilkendegav i pressen [DR], at myndighederne skulle undersøge sagen til bunds.

Den 8. januar fremsendte kriminalforsorgen et kort notat, hvor man oplyste, at der samme nat var fundet en mobiltelefon i den varetægtsfængslede celle.

Jeg blev orienteret om fundet af denne mobiltelefon i umiddelbar forlængelse af henvendelsen fra kriminalforsorgen.

Det var første gang, jeg blev orienteret om, at man faktisk havde fundet en telefon hos en af de varetægtsfængslede.

Spørgsmålet om mobiltelefoner kom også op på et generelt statusmøde, som jeg havde med direktøren

for kriminalforsorgen den 18. januar, hvor jeg understregede vigtigheden af indsatsen mod mobiltelefoner.

I forbindelse med forberedelsen af samrådet i Retsudvalget den 28. januar og i tiden herefter har der fra departementets side været en løbende og hyppig kontakt med de involverede myndigheder om udviklingen i sagen.

Således blev Justitsministeriet op til samrådet – i dagene fra den 20. til den 26. januar – orienteret om fund af yderligere 4 telefoner og adgang til yderligere 2 telefoner.

Jeg blev i den forbindelse orienteret i dagene op til samrådet.

På samrådet den 28. januar tilkendegav jeg, at jeg ville iværksætte en række initiativer for at sikre en mere effektiv bekæmpelse af indsmuglingen af mobiltelefoner. Det drejer sig om:

- Kropsscannere
- Risiko- og analysebaserede visitationer
- Og målrettet brug af hundekorpset

På samrådet gjorde jeg endvidere opmærksom på, at forløbet i sagen ikke var fuldt afdækket, og jeg bad af samme grund myndighederne om en samlet redegørelse for forløbet.

Mens jeg afventede denne redegørelse, udarbejdede ministeriet et lovforslag om kropsscannere, som blev sendt i høring den 2. marts.

Den 15. februar blev Justitsministeriet orienteret om, at der samme dag var fundet endnu en mobiltelefon hos en af de varetægtsfængslede i terrorsagen.

Jeg blev orienteret om fundet af denne telefon i dagene efter.

I forbindelse med myndighedernes udarbejdelse af redegørelsen for forløbet blev Justitsministeriet den 24. februar orienteret om, at en af arrestanterne havde haft adgang til mindst fire telefoner mere.

Jeg blev på den baggrund i dagene herefter orienteret om, at redegørelsen ville indeholde oplysninger om adgang til flere mobiltelefoner.

Det endelige antal blev jeg bekendt med i forbindelse med modtagelsen af myndighedernes redegørelse om forløbet den 1. marts.

Den 3. marts blev ministeriet – og jeg – orienteret om, at en af de varetægtsfængslede muligvis også på et tidligere tidspunkt har besiddet eller i øvrigt haft adgang til én eller flere yderligere mobiltelefoner.

Og endelig blev Justitsministeriet den 9. marts orienteret om, at der var fundet en mobiltelefonoplader hos en af de varetægtsfængslede.

Jeg blev orienteret om dette fund dagen efter.

5. Det forløb, jeg lige har beskrevet, viser, at der er et stort stykke arbejde foran os.

Problemet med mobiltelefoner er ikke nogen let opgave at løse. Skiftende justitsministre har forsøgt at sætte ind over for problemet uden større succes, hvilket også illustreres af den konkrete sag, hvor en af de pågældende telefoner blev fundet, mens Mette Frederiksen var justitsminister.

Vi må som sagt se i øjnene, at der desværre ikke findes snuptagsløsninger, som med det samme vil kunne eliminere problemet.

Derfor kan jeg heller ikke garantere, at der ikke dukker mobiltelefoner op igen i de danske fængsler. Ja; belært af erfaringen vil der givet blive fundet flere.

Dét, jeg til gengæld kan garantere, er, at kriminalforsorgen kommer til at gribe problemet afgørende anderledes og konsekvent an.

På den korte bane skal myndighederne gøre alt, hvad der er muligt, for at sikre det absolut højeste kontrolniveau i de sager, hvor der er den højeste risiko. Dét gælder selvsagt i terrorsager.

Fremadrettet skal kriminalforsorgen udarbejde kvartalsvise oversigter, som løbende viser, hvor mange mobiltelefoner der konfiskeres. Dét skal understøtte, at myndighederne fremover går systematisk og analytisk til værks.

De kvartalsvise oversigter vil blive oversendt til Retsudvalget, så alle kan følge med i indsatsen.

Her vil jeg bemærke, at et af de første tegn på en styrket indsats meget vel kan være, at der kommer en stigning i antallet af konfiskerede mobiltelefoner i fængsler og arresthuse.

På den længere bane skal vi se på en generel styrkelse af kontrolindsatsen og den fysiske sikring i fængsler og arresthuse. For problemerne handler – som nævnt – ikke kun om ulovlige mobiltelefoner.

Derfor har jeg besluttet, at der skal gennemføres et eksternt eftersyn af kriminalforsorgens retningslinjer, praksis og procedurer for adgangskontrol samt af de enkelte institutioners sikringsniveau.

Eftersynet skal blandt andet omfatte anvendelsen af teknisk udstyr og perimetersikring.

Vi kommer heller ikke uden om, at en del af problemet er, at kriminalforsorgens bygninger er af ældre dato, og at placeringen i f.eks. byområder skaber nogle udfordringer.

Dét arbejde forventer jeg, at der vil blive fulgt op på i de kommende drøftelser om kriminalforsorgens økonomi fra 2017.